

Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 18 Ιανουαρίου 2021

Η αρχική απόκριση της ΕΕ στην COVID-19: διδάγματα που πρέπει να αντληθούν για τη βελτίωση της ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της δημόσιας υγείας

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) εξέτασε την αρχική απόκριση της ΕΕ στην κρίση της COVID-19 και εφιστά την προσοχή σε ορισμένες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΕΕ όσον αφορά τη στήριξη που παρέχει στις δράσεις των κρατών μελών στον τομέα της δημόσιας υγείας. Οι εν λόγω προκλήσεις συνίστανται στη διαμόρφωση κατάλληλου πλαισίου για την αντιμετώπιση διασυνοριακών απειλών κατά της υγείας, στη διευκόλυνση της εξασφάλισης των κατάλληλων προμηθειών στο πλαίσιο μιας κρίσης και στη στήριξη της ανάπτυξης εμβολίων.

Οι αρμοδιότητες της ΕΕ στον τομέα της δημόσιας υγείας είναι περιορισμένες. Ο ρόλος της συνίσταται κυρίως στην υποστήριξη του συντονισμού των δράσεων των κρατών μελών (μέσω της Επιτροπής Υγειονομικής Ασφάλειας), στη διευκόλυνση της προμήθειας ιατρικού εξοπλισμού (με τη σύναψη συμβάσεων-πλασίου κοινών προμηθειών) και στη συγκέντρωση πληροφοριών / εκτίμηση των κινδύνων (μέσω του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων - ECDC). Από την έναρξη της πανδημίας της COVID-19, η ΕΕ ανέλαβε περαιτέρω δράση για τη διευθέτηση επειγόντων ζητημάτων, διευκολύνοντας την προμήθεια ιατρικού εξοπλισμού και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών, καθώς και προωθώντας την έρευνα για διαγνωστικές εξετάσεις, θεραπείες και εμβόλια. Μέχρι τις 30 Ιουνίου 2020, είχε διαθέσει το 3% του ετήσιου προϋπολογισμού της για τη στήριξη μέτρων που σχετίζονται με τη δημόσια υγεία.

«Αποτέλεσε πρόκληση για την ΕΕ η άμεση συμπλήρωση των μέτρων που μπορούσε να λάβει στο πλαίσιο των επίσημων αρμοδιοτήτων της και η στήριξη της αντιμετώπισης της κρίσης της νόσου COVID-19 στον τομέα της δημόσιας υγείας», δήλωσε η **Joëlle Elvinger, Μέλος του ΕΕΣ και αρμόδια για την επισκόπηση**. «Είναι πολύ νωρίς να διενεργηθεί έλεγχος επί των εν εξελίξει δράσεων ή για την αξιολόγηση του αντικτύπου των πρωτοβουλιών της ΕΕ στον τομέα της δημόσιας υγείας για την αντιμετώπιση της COVID-19· μπορούν ωστόσο να αντληθούν από τις εμπειρίες αυτές διδάγματα προς αξιοποίηση σε περίπτωση μεταρρύθμισης των αρμοδιοτήτων της ΕΕ στον τομέα αυτό στο μέλλον».

Σκοπός του παρόντος δελτίου Τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της επισκόπησης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το πλήρες κείμενο της επισκόπησης διατίθεται στον ιστότοπο eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Σε [έκθεση ελέγχου του 2016](#), οι ελεγκτές είχαν ήδη επισημάνει αδυναμίες στη χρήση του νομικού πλαισίου της ΕΕ του 2013 για την αντιμετώπιση σοβαρών διασυνοριακών απειλών κατά της υγείας. Ορισμένα προβλήματα, όπως σχετικά με τον σχεδιασμό ετοιμότητας, αποδεικνύεται ότι εμμένουν.

Το ECDC ανέλαβε το δύσκολο εγχείρημα να διαχειριστεί την έγκαιρη υποβολή, την ποιότητα και την πληρότητα των πληροφοριών που διαβίβαζαν τα κράτη μέλη, ενώ οι διάφορες στρατηγικές επιτήρησης και διαγνωστικών εξετάσεων που χρησιμοποιούν τα κράτη μέλη δυσχεραίνουν τις συγκρίσεις και τις αξιολογήσεις. Το ECDC επέστησε την προσοχή στο γεγονός ότι απομένουν να γίνουν πολλά για την εμπέδωση και ενίσχυση της αξιόπιστης επιτήρησης της COVID-19 στον πληθυσμό.

Μία από τις βασικές προκλήσεις για τα κράτη μέλη όσον αφορά την αντιμετώπιση της πανδημίας ήταν η προμήθεια επαρκούς ιατρικού εξοπλισμού. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έλαβε σειρά μέτρων για να βοηθήσει τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν αυτή την πρόκληση. Σε αυτά περιλαμβάνονταν η θέσπιση συστήματος άδειας εξαγωγών, η δημιουργία ενός χρηματοδοτούμενου από την ΕΕ στρατηγικού αποθέματος ιατρικού και ατομικού εξοπλισμού προστασίας και η δημιουργία ενός διαδικτυακού εργαλείου «αντιστοίχισης» για τις αγορές ιατρικού εξοπλισμού. Η Επιτροπή προέβη επίσης στη συνομολόγηση συμβάσεων-πλαίσιο για την κοινή προμήθεια ιατρικού εξοπλισμού. Ωστόσο, τα κράτη μέλη βασίστηκαν στις εθνικές διαδικασίες σύναψης συμβάσεων για την προμήθεια της συντριπτικής πλειονότητας των ιατρικών εφοδίων τους.

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ στήριξε μια σειρά δράσεων, συμπεριλαμβανομένων της έρευνας για τη νόσο COVID-19 και της σύναψης συμφωνιών προαγοράς εμβολίων. Ειδικότερα, έως τα μέσα του 2020, η ΕΕ διέθεσε 4,5 δισεκατομμύρια ευρώ για μέτρα που σχετίζονται με τη δημόσια υγεία και επέκτεινε το εύρος των επιλέξιμων για χρηματοδότηση δαπανών στον τομέα της συνοχής ώστε να καλύψει τις δαπάνες για τη δημόσια υγεία που σχετίζονται με τη νόσο COVID-19. Στις 30 Ιουνίου 2020, μικρό μόνο ποσοστό αυτών των κεφαλαίων είχε χρησιμοποιηθεί.

Έως τον Ιούνιο του 2020 είχαν διατεθεί από τον προϋπολογισμό της ΕΕ 547 εκατομμύρια ευρώ για την έρευνα σχετικά με την ανάπτυξη διαγνωστικών εξετάσεων, θεραπειών και εμβολίων για τη νόσο COVID-19. Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2020, η Επιτροπή διέθεσε επίσης 1,5 δισεκατομμύρια ευρώ για τη χρηματοδότηση συμφωνιών προαγοράς με διάφορους φορείς ανάπτυξης εμβολίων κατά της νόσου COVID-19. Για να μετριαστεί ο εγγενής κίνδυνος που συνδέεται με την ανάπτυξη εμβολίων, η στρατηγική της Επιτροπής επικεντρώθηκε στις επενδύσεις σε διάφορες τεχνολογίες και εταιρείες ανάπτυξης εμβολίων. Η στρατηγική περιλάμβανε τη χρηματοδότηση της έρευνας σχετικά με την επιφυλακτικότητα απέναντι στα εμβόλια, καθώς και την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης, η οποία θα μπορούσε να βλάψει την επιτυχία των εκστρατειών μαζικής ανοσοποίησης.

Γενικές πληροφορίες

Η ανθρώπινη υγεία αποτελεί πρωτίστως εθνική αρμοδιότητα. Η πανδημία της COVID-19 έθεσε σε δοκιμασία τις σχετικά περιορισμένες εξουσίες που έχουν ανατεθεί στην Ένωση από τη Συνθήκη για τη λειτουργία της ΕΕ και το νομικό πλαίσιο του 2013 για τις διασυνοριακές απειλές κατά της υγείας (απόφαση 1082/2013). Σκοπός της επισκόπησης αυτής δεν είναι η εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με τα αποτελέσματα και τον αντίκτυπο των δράσεων που αναλήφθηκαν έως τον Ιούνιο του 2020, δεδομένου ιδίως ότι κατά τη χρονική στιγμή σύνταξης της επισκόπησης αυτά δεν είχαν ακόμη αποκρυσταλλωθεί.

Το ΕΕΣ δημοσίευσε πρόσφατα [επισκόπηση σχετικά με την οικονομική απόκριση της ΕΕ στην κρίση της COVID-19](#), ενώ το πρόγραμμα εργασίας του για το 2021 περιλαμβάνει έλεγχο σχετικά με τις δράσεις στον τομέα της υγείας και την προμήθεια εμβολίων.

Η επισκόπηση 01/2021 του ΕΕΣ με τίτλο «*Η αρχική συμβολή της ΕΕ στην αντιμετώπιση της νόσου COVID-19 στον τομέα της δημόσιας υγείας*» είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο eca.europa.eu.

Υπεύθυνη Τύπου: [Claudia Spiti](mailto:claudia.spiti@eca.europa.eu) - claudia.spiti@eca.europa.eu - κιν.: (+352) 691553547